

לקחת מכל דבר טוב שימצא אצל הגוים אשר סביבותינו. וכיז שרוחו בקרבו איתן ונאמן לשם ד' אלהי ישראל ותורתו, הדבר אינו מצויד כאילו הגוים נכנסים אל גבולו ונוגעים בנחלתו, כיא הוא יבא לקחת מאתם, או המה יביאו לו את הדרוש לו לקבל מהם, יפייתו של יפת באהלי שם¹. אבל כאשר רוח יון פרץ להכנס בתוך עומק קדושתן של ישראל, לעשות צביון חדש על הרוח הישראלי, ותשוקות חדשות בפנימיות החיים הישראלים ע"פ המדה היונית, כיון שנכנסו להיכל, טמאו כל השמנים שבהיכל, לא פסלו רק את עצמן של אותן הדיעות והתכונות שנפגמו ע"י המגע עם התרבות היונית ההוללת, כ"א הדבר פעל על כל המצרכה של הדיעות והמדות המעשים והתורות, לתן בהם טעם לפגם, להורידם מקדושתם ולמנע פעולתם הטובה והקדושה על עם ד'. ולמען יהי לנו עמוד זה יסוד להורותנו את הדרך בגלותנו ופיוזורנו בין העמים באיזה אופן נתייחס אליהם להכמתם ומנהגייהם, להשמר שלא יכנסו אותם הדברים הנקלטים מאויר ארץ העמים בפנים חיינו המקודש בקדושת שם ד' יתברך הנקרא עלינו, לבלי נתפתה לאמר, כי אם הזרם הזר יגע רק בחלק קטן מהדיעות והתכונות שע"פ התורה, כי רק חלק זה הנראה לעינינו שמתחלל אנו קובעים, ואף שגם מצד חלק אחד מאמדת חיינו ואור תורתנו שמתחלל ע"י מגע זר, די הוא להבדל ולהתרחק ולשמור מכל משמר את אורח החיים האמיתיים. אבל חלושי הדיעות יתנחמו כי יחיו בנוחר, ועוד המון רב של תורות אמת וחקי חיים לפנייהם, שהם יחיו בהם למרות החסרון הנמצא במקום הנפגש ברוח הזר שחדר כבר אל עומק החיים הפנימיים שלהם. למדנו שכיון שרק נכנסו יונים להיכל, כיון שרוח הזר תדר עד לפנינו, עד לחיי התורה והקדושה לפגוע בהם, לשנותם כמעט על פי צביתם הם, כבר טמאו כל השמנים שבהיכל. שוב לא ינחו זרית אחת, וכאריסה של חכינאל יתפשט זרם הזר והמשחית בכל גופה של האומה, לקלקל טעמה אמונתה ותומתה, וכל שמן משחת קודש משמנה של תורה, הכה המקדש והמאיר מחשכנו בכל המצבים, הנה יטמאהו, עד שאם ישארו מעשים פרטיים מן התורה ביד אלה הנפתים אחר רוח זר, יהיו כמצות אנשים מלומדה², וע"פ רוב הדברים הספלים ישאירו, ולא יהי בכח השמן הנטמא להאיר אור קודש.

יא. שכשנכנסו יונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל. יחש ישראל אל אה"ע, חכמתם מנהגייהם ונימוסיהם, כבר פירשו חז"ל³ והפרש שבין הקובלנא של "וכמשפטי הגוים אשר סביבותיכם עשיתם"⁴ לאותה של "וכמשפטי הגוים אשר סביבותיכם לא עשיתם"⁵, כמתוקנים שבהם לא עשיתם כמקולקלים שבהם עשיתם. אמנם העשיה כמתוקנים שבהם גם היא צריכה שמירה יתירה שלא ימשכו אחריהם לעשות ג"כ כנימוסים המקולקלים. והיסוד הנאמן להנהגה כזה הוא, שישאל צריך שישמור את רוחו ולבכו מכל משמר, אם לפעמים יראה דבר טוב, הנהגה ישרה ותיקון ישובו של עולם בעמים ויקתם להביאם לגבולו, יראה שלא רוח העמים ככללו יכנס לתוכן חיינו הפנימיים, כי בהכנס רוח העמים לתוך חיהם של ישראל אז אין מעצור ואין מעמד. אז כבר נהדף רוח ישראל ממקומו ועל כסאו ישב זר, כ"א רוח ישראל צריך שיהי איתן וקבוע בלב. התורה והמצוה וכל המדות הקדושות שהן שייכות לה, צריכות שיהיו חסנם ומעוזם של ישראל. ומצד החיצוני והטפל שבחיים, מצד צורך השעה וישוב העולם, יפנה לפעמים

ע"ה ב, יח. 1. תהילים קמו, יד. יא. 1. סנהדרין לט, ב.

בחותמו של כה"ג. כהנאו ומוטוס בטבעתו וסכינו שלל כנעו נ: חשמונאי ונצחום, בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כה"ג,

עין איה

הצרה היותר אימה הנוגעת עד נפש האומה. זאת היא אמנם ממפלאות תמים דעים, שאם הדיעות המסתעפות מן עומק יסוד התורה, אחדות השם יתברך ואמונתו, נפגמו מתגרת על יונית, הנה כשם שהכהן הכללי שבצעם ד' הוכן להורות חוקי ד' ומשפטי, להראות בפועל תוכן של חיים קדושים וטהורים למען היות למופת לעם כולו, כן יש בכל אדם מישראל צד כהונה, מפני שבכללם המה ממלכת כהנים וגוי קדוש. התשוקה הפנימית, לקדושת החיים ולדעת התורה וללכת בדרכיה, היא גנוזה בעומק הלב הישראלי. וכבר ביארנו¹ בע"ה בתעודות מעשר שני הנאכל לבעלים, שהוא בא לעורר את יסוד הכהונה העצמית הנמוגת בנפש כל אדם מישראל. והנה הכהונה בכללה מתפשטת על דרכי החיים ועל כל מרחב הדעה הטהורה, גם היא היתה כבר מוכנת להתחלל מכתה של יון-אבל עוד יותר עמוק בלב שוכן אור הנשמה הישראלית, ששם גנוז הקשר הפנימי של האיש הישראלי, המופיע בכל עו בכלל האומה, עם האמונה העקרית בשם ד' אלהי ישראל, והרצון החזק והנערץ שלא להפרד מבית חייהם, מהאמונה בכללה. זהו העולם הפנימי הישראלי, שדוגמתו בתוך הכלל הוא הכהן הגדול הנכנס לפני ולפנים לשרת בקודש ביום הקדוש המובדל מכל עסקי החיים הגשמיים. אותו הפך הקטן שמונת בחותמו של כה"ג, לא יוכלו היונים לטמאות, לעקור מכלל ישראל קישורם הפנימי העמוק עם ד' אלהי ישראל, זה לא יוכלו כל בעלי כח חוץ². מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה³. אמנם כאשר הפך נשאר בקטנותו, כאשר האמונה רק בלב תהיה גנוזה ועל החיים בפועל לא תראה את כחה, במה זה תוכל עמוד, כיון שהחיים בפועל כבר לקחו להם דרך אחרת שלא ע"פ היסוד של האמונה הפנימית, הלא תוכל חלילה שארית הפליטה להכבות מערימת הדשן של החיים המזורים המוצברים עליה ומונעים את אורה מלהתפשט, "באפס עצים תכבה אש"⁴. אבל זהו הכח הנפלא שיש ברשף האור הגנוז, שאע"פ שימצא לפניו דרכי חיים הפוכים מתוכנו, דיעות המתפשטות העומדות מנגד לו, מכלי דעת של אותן בעלי הדיעות שהם בזה הולכים בדרך הפוכה מאשר טמון בפנימיות היותר עמוקה שבנפשם. והנה תגלה יד ד' ע"י עלילותיו עם עם זו בחר לו, והניצוץ הקטן יתלהב ויעקור משורש את כל ארחות החיים הזרים, ואת כל הדיעות ההפכיות אשר נערמו עליו חמרים חמרים, ויתפשט על כל ארחות החיים להשיב לבן של ישראל לאביהן שבשמים, עד שיסיקו כחות החיים המעשיים שהם כבר הולכים לדרך התורה והמצוה, להחיות את ישראל ולהאיר אורם, עד עבור כל הזמן ההוה ועד בא התקופה החדשה של אור חדש על ציון, עד בא שנת גאולה ויום רצון לד'. "ובא לציון גואל ולשבי פשע

לקחת מכל דבר טוב שימצא אצל הגויים אשר סביבותיו. וכ"ז שרותו בקרבו איתן ונאמן לשם ד' אלהי ישראל ותורתו, הדבר אינו מצוייר כאילו הגויים נכנסים אל גבולו ונוגעים בנחלתו, כ"א הוא יבא לקחת מאתם, או המה יביאו לו את הדרוש לו לקבל מהם, יפייתו של יפת באהלי שם⁵. אבל כאשר רוח יון פרץ להכנס בתוך עומק קדושתו של ישראל, לעשות צביון חדש על הרוח הישראלי, ותשוקות חדשות בפנימיות החיים הישראלים ע"פ המדה היונית, כיון שנכנסו להיכל, טמאו כל השמנים שבחיכל, לא פסלו רק את עצמן של אותן הדיעות והתכונות שנפגמו ע"י המגע עם התרכות היונית ההוללת, כ"א הדבר פעל על כל המערכה של הדיעות והמדות המעשים והתורות, לתן בהם טעם לפגם, להורידם מקדושתם ולמנע מעולתם הטובה והקדושה על עם ד'. ולמען יהי לנו עמוד זה לזכרון להורותנו את הדרך בגלותנו ופיזורנו בין העמים באיזה זמן נתיחש אליהם להכמתם ומנהגיהם, להשמר שלא יכנסו אלם הדברים הנקלטים מאויר ארץ העמים בפנים חיינו קודש בקדושת שם ד' יתברך הנקרא עלינו, לבלי נתפתה ארצנו, כי אם הזרם הזר יגע רק בחלק קטן מהדיעות והתכונות הפנימיות החיות, כי רק חלק זה הנראה לעינינו שמתחלל אנו נחשב כמחולל, ואף שגם מצד חלק אחד מחמדת חיינו ואור תורתנו שמתחלל ע"י מגע זר, די הוא להבדל ולהתרחק ולשמור מכל אורח אורח החיים האמיתיים. אבל חלושי הדיעות יתנחמו בנותר, ועוד המון רב של תורות אמת וחקי חיים שהם יחיו בהם למרות החסרון הנמצא במקום הנפגש וישיגו שיתדר כבר אל עומק החיים הפנימיים שלהם. למדנו שרק נכנסו יונים להיכל, כיון שרות הזר חדר עד לפנים התורה והקדושה לפגוע בהם, לשנותם כמעט על פי מה שהם כבר טמאו כל השמנים שבחיכל. שוב לא יניחו להחיותם של חכמינו יתפשט זרם הזר והמשחית בכל האומה, לקלקל טעמה אמנתה ותומתה, וכל שמן המשמנה של תורה, הכח המקדש והמאיר מחשכנו הנה יסמאווהו, עד שאם ישארו מעשים פרטיים מן האלה הנפתים אחר רוח זר, יהיו כמצות אנשים לרוב הדברים הטפלים ישאירו, ולא יהי בכח האיר אור קודש.

כית חשמונאי ונצחום, בדקו ולא מצאו של שמן שהיה מונח בחותמו של כה"ג, להדליק יום אחד, ונעשה בו נס והדליקו טמאת השמנים, השחתת המדות והדיעות, ישראל מסכת התגברות היונים ושלטונם, היא

1. עין איה, מעשר שני אות יט. 2. שיה"ש ת, ז. 3. משלי כ, כ.

4. ב"ר פח, ג. 5. ישעיה כט, יג. יב.